Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colonă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 186. — Braşov, Luni-Marţi, 22 August (3 Septemvre) — 1895.

Prima conferenţă la Vaszary.

Braşov, 21 August v. 1895

S'a făcut svon cu presupusa oposiţiune înverşunată, ce-o vor face episcopii catolicĭ guvernului în esecuţiunea legilor politice-bisericescĭ, în special a legei pentru căsĕtoria civilă, a legei privitóre la matriculele de stat şi a legei despre religiunea copiilor.

De mult s'au fost anunţat conferenţele, ce le ţin acum episcopii la Pesta şi se credea un moment, că aceste conferenţe vor fi semnalul unei lupte resolute, cu scop de-a pune pedecĭ esecutărei numitelor legĭ şi de-a organisa o resistenţă contra lor, care mai ales în clerul de jos are mulţĭ părtinitorĭ.

Acum sunt întruniţĭ cu toţii sub preşedinţa primatelui spre a se sfătui, cum să procédă. Dér ce se vedĭ? In loc de rĕsboiŭ, rĕsună cântecul de pace.

Sâmbătă a fost prima confefenţă, care, se asigură, a discutat serios cestiunile la ordinea dilei, dér au fost conduse de un spirit pacînic, care nu pune în vedere provocarea, ci din contră tocmai evitarea conflictelor cu guvernul.

Asupra hotărîrilor se observă tăcere. Atâta numai se asigură, că episcopii au decis a precisa posiţia lor faţă cu legile bisericescĭ politice printr'o pastorală comună.

Se dice, că Papa însu-şĭ ar fi dorit sĕ se publice două circulare: una pentru credincioşĭ şi alta pentru preoţime. Cea dintâiu e vorba sĕ fiă scrisă în limba maghiară, ér cea din urmă în limba latină.

Inţelegem, ca Papa sĕ dorêscă de-a se face cevaşĭ pentru a se publica asemenĭ circulare, dér nu înţelegem, cum ar puté sĕ prescrie Papa în ce limbĭ sĕ fiă edate acele circulare. Precum vedem, au luat parte la conferenţele ţinute în palatul primatelui din Buda şi toţĭ archiereii românĭ uniţĭ. Ei bine, aceştia nu vor puté sĕ publice alte circulare, decât în limba română.

Dér sĕ trecem éraşĭ la obiectul principal. Orĭ ce ar cuprinde amintitele circulare, stabilite în comun şi subscrise de toţĭ episcopii, şi în orĭ-ce limbă ar fi scrise, ele nu vor puté de ocamdată sĕ schimbe nimic din faptul, că poporul şi clerul rural mai ales e adênc amărît şi nemulţumit din causa reformelor bisericescĭ în genere.

Ce-i drept, „Magyar Állam" bate şi acum toba de alarmă şi suflă în fanfarele de rĕsboiŭ, dér tóte, tóte nu vor ajuta nimic, pentru-ca episcopatul romano-catolic sĕ îmbrace toga de rĕsboiŭ. Se va da credincioşilor sfatul, sĕ păstreze caracterul cununiei religióse şi se vor da preoţimei instrucţiunĭ amĕnunţite, cum sĕ procédă în casurĭ anumite faţă cu oficerii stărei civile, cu conducĕtorii de matricule etc.

Tóte pregătirile făcute, orĭ numai proiectate, pentru a organisa o resistenţă legală estremă faţă cu guvernul şi organele lui, au rĕmas dér de-ocamdată, după cum se vede, numai o piă dorinţă. Asigurările, că conferenţa de Sâmbătă a episcopilor ar fi accentuat, că nouĕle stărĭ de lucrurĭ vor fi tolerate numai sub sila împrejurărilor, nu schimbă nimic din faptul, că nu s'a ales tactica rĕsboinică, ci tactica pacînică în viitorul contact cu guvernul şi organele lui.

Acésta însĕ, ce-i drept, nu împedecă pe cei din partida poporală catolică, de-a merge înainte şi de-a organisa încetul cu încetul resistenţa în contra sistemului actual de guvernare. In privinţa acésta şi d-l Apponyi îi dă contelui Zichy un imbold, anunţând de pe-acuma cea mai hotărîtă resistenţă a partidei sale faţă cu cabinetul Banffy şi în deosebĭ faţă cu volniciile şi abusurile sale în cestiunĭ electorale.

Pentru moment dér nu sunt a se aştepta marĭ complicaţiunĭ la intrarea în vigóre a legilor politice bisericescĭ, însĕ cine scie adĭ, ce se va mai întempla, după ce vor trece dilele liniştite ale cabinetului Banffy şi se vor ivi norii furtunoşĭ la viitórele alegerĭ dietale?

CRONICA POLITICĂ.

— 21 August.

Intre **Ungaria şi Serbia** a erupt un *rĕsboiu vamal*, provocat, după cum dic diarele streine, cu totul fără basă şi fără considerare din partea Maghiarilor. Guvernul ungar adecă în timpul din urmă a închis de două-orĭ graniţele Ungariei spre Serbia pentru importul de porcĭ, motivând acésta cu faptul, că în Steinbruch, piaţa principală pentru negoţul de porcĭ, domnesc diferite bóle de animale. S'a constatat însĕ, că porcii importaţĭ din Serbia sunt cu totul sănĕtoşĭ, decĭ li-se putea avisa o altă piaţă, neamestecând-i cu porcii din Ungaria, şi astfel nu era de lipsă sĕ se rupă comerciul cu Serbia în mod atât de brusc. Pressa sêrbéscă întrégă, radicală şi liberală, este fórte indignată de acéstă procedere volnică a Maghiarilor şi proclamă ca devisă: *emanciparea de tóte productele austro-ungare şi rĕsboiŭ vamal contra monarchiei*. Diarele germane din Austria aruncă tótă vina pe guvernul ungar, dicênd, că tot Maghiarii sunt aceia, carĭ produc conflicte neîntemeiate cu statele vecine. Comercianţii sêrbĭ deja au început a abdice firmelor austro-ungare comandele de tot felul, ca ast-fel sĕ-şĭ rĕsbune asupra comercianţilor maghiarĭ. In Belgrad se vorbesce, că rĕsboiul vamal în realitate este opera a câtor-va marĭ neguţătorĭ de vite maghiarĭ şi a unor funcţionarĭ mai înalţĭ de stat, carĭ au cădut în mânile clicei acelor neguţătorĭ.

*

Dilele trecute s'a esprimat contele **Apponyi** cătră un corespondent al lui *„Neues Wiener Tagblatt"* asupra atitudinei ce-o va observa el în viitorul apropiat faţă cu **cabinetul Banffy.** Contele Apponyi dise, că modul cum îşĭ duce baronul Banffy afacerile, nu numai, că nu póte apropia partidele stătătóre pe basa comună, ci din contră produce indignare în oposiţiune. Membrii oposiţiunei vĕd, că din comisiunile, carĭ conscriu pe alegĕtorĭ, sunt scóse tóte elementele, carĭ nu-i convin guvernului; că se şterg membri oposiţionalĭ din listele de alegere, şi că se scot afară din viéţa autonomă a municipiilor tóte persónele, carĭ cugetă şi lucră în mod independent. In faţa acestor atentate, îndreptate contră oposiţiunei, ea trebue sĕ se pregătéscă la cea mai resolută luptă. De-altmintrelea, dise Apponyi, le va spune el tóte în mod mai detailat alegĕtorilor sĕi din Iaszbereny.

*

Din Viena se telegrafiază, că manevrele din ĕst an vor avé şi partea caracteristică de-a arăta pe faţă **încordarea dintre tripla şi dupla alianţă.** La manevrele germane va lua parte atât monarchul nostru, cât şi moştenitorul de tron italian, *pe când ataşatul frances va rĕmâne de parte de ele.* In schimb Francia a învitat la manevrele armatei sale pe generalul rus *Dragomirov*, care va avé o primire demonstrativă.

Episcopatul catolic
şi legile bisericescĭ politice.

In 31 August s'a deschis în palatul primatelui din Buda conferenţa episcopatului catolic, ce are sĕ discute atitudinea clerului şi a poporului faţă de nouĕle legĭ bisericescĭ politice, carĭ vor intra în vigóre la 1 Octomvre a. c.

La conferenţă iau parte un mare numĕr de episcopĭ sub presidenţia primatelui Claudiu *Vaszary*. Dintre prelaţii bisericei române gr. cat. sunt de faţă Escelenţa Sa Mitropolitul Dr. Victor *Mihalyi*, episcopul *Mihail* Pavel dela Oradea-mare şi episcopul Szabo dela Gherla.

Conferenţa discută încă şi adĭ, deóre-ce are un proiect bogat de desbătut. Decisiu-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Douĕ victime.

(Din franţuzesce.)

După ce celula închisórei fŭ încuiată, Iulietta Letord, părea a fi cu totul liniştită. O grózâ mare o cuprinse, spaima împietrise aprópe până la nemişcare trăsurile feţei ei, capul îi vîjâia, încât 'i-se perdeau gândurile. Dér membrele — cât de obosită se simţea ea. De două-decĭ şi patru de óre nu mâncase nimic, căcĭ la întrebarea, décă-i e fóme, rĕspunse cu „nu".

Un alt cuvênt nicĭ nu rostise, de când o aduseră înaintea tribunalului. Aicĭ şedea un om bĕtrân cu pĕrul alb şi cu o păreche de ochelarĭ marĭ, şi înscrisese numele ei într'un mare protocol, pe scórţa căruia ea cetise fórte lămurit: „Protocolul arestanţilor". Şi el voia sĕ scie totul. Ea simţì, ca şi o lovitură de biciu în faţă, când o întrebà cu bruscheţă de nume, de rang, vêrstă, — şi tóte le induse în acea carte urîtă, unde erau înscrişĭ criminalii. Lacrimĭ gróse curgeau din ochii ei, îi inundară faţa, udară batista fină, ce o ţinea în mânile ei tremurânde, şi se rostogoliră apoi pe haină în jos.

Apoi fŭ dusă într'o celulă, uşa fŭ încuiată; din nou isbucnì în lacrimĭ. Pe când plângea, ea vedea, ca printr'un vĕl, întocmirea celulei sale. Cuprinsă de obosélă, se lăsà pe un scaun simplu de lemn, care se afla într'un unghiu langă o masă; pe placa casei, odiniórĕ albă, se puteau vedé bine urmele cótelor, pe carĭ se rădimaseră prisonierii. Pe partea cealaltă, ea vĕdŭ un părete lat de lemn, care era legat de un zid şi a căruia întrebuinţare ea nu putea sĕ o ghicéscă. O lumină slabă întrà prin ferêstra de sus, cu zăbrele, şi cu cât se apropia mai tare séra, cu atât mai tare crescea frica prisonierei. In fine întrà paznicul închisorei, din afară întrà lumină în celulă şi păretele de lemn, după ce fŭ deslegat, se arătà în forma unui pat, ca era destinat pentru dênsa.

Iulietta, când apăruse înaintea tribunalului, îşĭ făcuse cu îngrijire toaleta, ca şi când ar fi avut a face vre-o visită. Şi deorece nu avea încă o haină de doliu, se îmbrăcase cu o rochia de colóre închisă. Ea nu scia atuncĭ încă, cât se potrivesce de bine acéstă colóre cu locul unde avea sĕ petrécă peste nópte. Şi astfel îmbrăcată sta ea încă aicĭ, cu mănuşile în mână, şi nu scia, cum sĕ se arangieze pentru nópte. Se întinse aşa, cum era de-alungul priciului, fixându-şĭ ochii pe plafond, cuprinsă de frică, că se va bolnăvì şi va sta fără ajutor între aceste patru zidurĭ.

Inzadar cerea sĕ adórmă. Somnul nu venea; dér în schimb îi veneau gândurile şi amintirile din viéţa ei.

Ah! Ce viéţă! Mama ei murise de timpuriu. Tatăl, un fabricant bogat, aplauda tóte năsdrăvăniile unicei sale fiice, pe care o numea cea mai frumósă şi cea mai cuminte. Apoi venì acest bărbat sficios, plictisitor, care îi cerù mâna, pe care i-o dĕdŭ, fără sĕ scie pentru ce. Adecă ea scia, de ce s'a căsĕtorit după acest tinĕr şi stângaciu advocat. Ea voia sĕ fiă cea dintâiu femeiă măritată între amicele sale, şi apoi în pension era atât de urît...

Ea nu-şĭ iubea bărbatul, dér inima ei era poftitóre de amor. Intr'o séră se întêlnì la un bal cu Charles Daraw. Era o rudă a ei de departe şi se pregătea tocmai acum în şcóla din St.-Cyr pentru esamenul de oficer. Ei se iviră din primul moment, fără însĕ sĕ se mărturiséscă.

Privirile lor se întêlniau, dér Julietta şi Charles se încunjurau unul pe altul. Charles Daraw era un tînĕr cu sentimente cavalerescĭ şi de un natural entusiast. El voia sĕ fiă oficer, nu dóră ca prin epoletele sale sĕ înebunéscă vre-o fată bogată şi sĕ-i cuceréscă zestrea — el lua sabia, ca sĕ fiă înarmat pentru patriă, când acésta îl va chiăma. Trăia numai gândindu-se la gloriă şi onóre.

Acéstă fiinţă cavaleréscă o ameţì pe Julietta. Ea voia sĕ câştige un loc în inima acésta eroică şi nobilă. Când vorbea cu Charles, ea devenea perplexă, murmura vorbe neînţelese şi roşaţa îi inunda faţa. Şi el, soldatul, tremura. Abia îndrăsnea sĕ-i strîngă mâna...

Ast-fel trecură câte-va lunĭ, când într'o di făcŭ cunoscinţă într'o societate cu Rafael Marechal, un perde-véră elegant şi obraznic vênător de femei. Julietta se simţea neplăcut atinsă prin privirile sale provocătóre şi vorbele sale obraznice. Dér în fine — cine póte scruta secretele şi pornirile unui suflet de femeiă — ea cedà.

Intr'o séră venì d. Letord acasă mai curênd, ca de obiceiu; el întrà în camera soţiei sale şi aflà pe Rafael Marechal acolo

nile principiare se ţin în secret, dér cu tote acestea „*Budapesti Hirlap*“ scie sĕ spună următórele despre desbaterile şi hotărîrile din şedinţa dela 31 August:

1) Din punct de vedere al bisericei, nenorocitele legĭ nu numai că trebue respectate şi de biserică, ci şi credincioşii trebue îndrumaţĭ sĕ facă destul obligamentelor religióse conform dispoziţiunilor legilor civile.

2) Biserica, peste tot, îşĭ susţine dogma şi conceptul credinţei, şi ca şi până acum, aceste vor fi dătătóre de directivă matriculelor de nascere, mórte şi cununii spre scopurile proprii ale bisericei.

3) Forurile, carĭ judecă în afacerĭ matrimoniale, nu vor da sub niciĭ un pretext judecătoriilor civile documentele în procesele matrimoniale pornite înaintea lor; ci din contră Consistoriile vor legifera şi mai departe în tóte acele procese cu carĭ credincioşii, pentru linişcea consciinţei lor, se adreséză către ele; dintre căsĕtoriile disolubile numai pe acele le vor considera ca disolvate legalminte, cu privire la carĭ biserica a enunţat despărţirea în urma impedimentelor canonice disolubile.

4) Procedura pregătitóre de vestire a căsĕtoriei va fi tot aceeaşĭ, ca şi până acum, şi preoţii cununătorĭ vor fi obligaţĭ sĕ judece: că óre căsătoria părţilor póte-se face în mod eclesiastic după canónele Sinodului din Trident? Preoţii nu pot fi dispensaţĭ decât numai dela obligamentul erŭărei acelor împrejurărĭ, pe carĭ până acum au trebuit sĕ le aibă în vedere în urma dispoziţiunilor legei civile, precum sunt d. e. interdicţiile statuate legalmente din punct de vedere al serviciului militar.

5) La căsĕtoriile mixte vor fi normative dispoziţiunile nouei legĭ matrimoniale. Adecă, décă părţile contrahente, deja înainte de căsĕtorie, vor presenta preotului cununător decisiunea referitóre la crescerea religiósă a copiilor, şi décă acésta corespunde canónelor: atuncĭ binecuvêntă căsĕtoria. Dĕcă însĕ decisiunea cu care s'au legat înaintea autorităţii civile nu corespunde cerinţelor bisericei, ca adecă copiiĭ sĕ fiă crescuţĭ toţĭ în religia catolică, atuncĭ întrevine *passiva asistentia*, adecă preotul e de faţă la alegerea căsĕtoriei, ia spre sciinţă cununia, însĕ el nu funcţionéză.

6) Căsĕtoriile dintre creştinĭ şi necreştinĭ nu pot fi binecuvêntate de biserică.

Cea mai însemnată dintre cestiunile conferenţei este: óre catolicii pot coopera, ca judecătorĭ civilĭ, în procesele divorţiale ale contrahenţilor binecuvêntaţĭ de biserică.

„*Magyar Allam*“ scrie următórele:

La dorinţa espresă a Sfinţiei Sale (Papei?) se vor da două circulare; una către credincioşĭ în limba maghiară, în care corŭl episcopesc îşĭ ridică din nou esceptiunile contra legilor, şi provócă pe credincioşĭ, ca respectând caracterul sacramental al căsĕtoriei bisericescĭ mai pe sus decât contractul civil, sĕ influinţeze, ca dogma bisericei sĕ priméscă espresiune şi în legislativă. A doua circulară se va da în limba latină şi va cuprinde îndrumărĭ amĕnunţite pentru preoţime în cestiunile: 1) a căsĕtoriei; 2) a matriculelor şi 3) a garantării şi apĕrării religiei copiilor.

Descoperirea din Constanţa.

„*Timpul*“ din Bucurescĭ publică următorul articol:

Unele diare din străinătate au dat informaţii greşite asupra celor descoperite de parchetul din Constanţa în privinţa agitatorilor bulgarĭ.

S'a vorbit despre o mişcare irredentistă bulgăréscă în Constanţa, şi unele diare unguresci au înregistrat cu bucuriă vestea, că regatul român are la el o agitaţiă străină, care tinde la ciopârţirea integrităţii sale teritoriale. „*Gazeta Transilvaniei*“ a rĕspuns, şi de aci încolo o comediă întrégă.

Nimic din tóte acestea nu este adevĕrat. *Nu s'a descoperit nicĭ o mişcare irredentistă dobrogénă;* şi décă aşa ceva ar fi fost sĕ fiă, de sigur, că lucrul nu s'ar fi petrecut la Constanţa, unde Bulgarii sunt o infimă minoritate. Din potrivă, autorii mişcării, ce s'a descoperit, şi despre care vom da câteva detalii, au declarat d-lui procuror local, că nicĭ acésta n'ar fi făcut'o, décă ar fi sciut, că displac României.

Ceea ce s'a descoperit la Constanţa, este pur şi simplu o mişcare printre Bulgarii macedonenĭ, cea mai mare parte supuşĭ otomanĭ, carĭ au reuşit sĕ facă ceea ce nu au reuşit în Craiova şi Brăila, adecă sĕ trimită câţĭ-va voluntarĭ faimosului comitet din Sofia, presidat de Kitancew, pentru a turbura ordinea în împĕrăţia otomană.

Este interesant modul în care Bulgarii macedonenĭ din Constanţa au ajuns la acéstă hotărîre. La început, în Ianuerie, ei au întemeiat o societate cu scop de a ajuta pe sĕracĭ, societate de alt-fel fórte restrînsă.

Pe urmă s'au pus în relaţii cu o societate din Sofia, cu una din Burgas şi cu una din Varna. Asupra relaţiei cu societatea din Varna a fost chiar o mare discuţiă. La început lucru a fost respins, în urmă însĕ, ca în tot-déuna, au învins exaltaţii, şi astfel societatea filantropică din Constanţa a deviat dela scopul sĕu. In tot timpul însĕ nu a fost vorba, decât de Macedonia.

Afacerea se află la instrucţiă şi justiţia îşĭ va face datoria întrégă faţă cu nisce ómenĭ, carĭ au abusat de ospitalitatea largă a României, pentru-ca sĕ formeze pe teritoriul ei comitete revoluţionare şi sĕ trimită dintrênsa bande — o singură bandă, şi aceea mică — destinate sĕ ducă revoluţiunea în provinciile unuia din statele cu care România trăesce şi este hotărîtă sĕ trăéscă şi d'aci înainte în raporturile cele mai prietinescĭ.

Vina acestor ómenĭ este cu atât mai mare, cu cât fiind Macedonenĭ, ei nu puteau sĕ nu scie, că în Macedonia se află o numĕrósă populaţiă românéscă; că acea populaţiă nouĕ ne este scumpă şi că ea consideră menţinerea guvernării turcescĭ, ca o condiţiă sine qua non pentru desvoltarea ei naţională.

Este de sigur o necuviinţă fără precedent de a intra în casa cui-va şi de a complota în casa lui în contra vieţii fratelui sĕu.

Singurul lucru, care póte sĕ esplice, dér nu sĕ scuze, purtarea acestor ómenĭ, este tradiţia. Orĭ de câte orĭ în cursul acestui véc Bulgarii au voit sĕ facă ceva în interesul naţionalităţii lor, ei n'au găsit alt colţ de pământ primitor, decât România. Şi adĭ chiar, când au un principat al lor, tot în România îi trage inima mai mult sĕ-şĭ adăpostéscă dorinţele lor naţionale.

Nu este de sigur nicĭ un interes ca sĕ dăm prea mare importanţă unui lucru fără însemnătate. Câţĭ-va ómenĭ de rênd, carĭ nu-şĭ dau séma de îndatoririle internaţionale, au credut, că-'şĭ pot încăldi un patriotism esagerat pe pământul nostru; rigórea legilor le va sluji lor drept calmare şi altora drept pildă. Ar fi însĕ ridicol, ca într'un lucru aşa de mititel sĕ vedem, — ca unii din confraţĭ, — nu scim ce comploturĭ irredentiste şi nu scim ce comedii, carĭ n'au esistat, nu esistă şi nu pot sĕ esiste într'o ţéră de ordine, ca a nóstră.

SCIRILE DILEI.

— 21 August.

Consistorul metropolitan al bisericei române gr. or. din Ungaria şi Transilvania convocat pe 31 Aug. şi dilele următóre în Sibiiu, se va ocupa cu cestiunĭ de mare importanţă şi în special, precum aflăm, va elabora o instrucţiune prin care va emite dispoziţiunile de lipsă cu privire la ţinuta clerului şi poporului din Metropolie în cestiunea legilor nouĕ bisericescĭ.

—o—

„Memorandiştii sdrobiţĭ“. Sub titlul acesta publică „*Hazánk*“ de adĭ o scrisóre din Seghedin, în care se spun o mulţime de insanităţĭ. Mai întâiu se dice în acea scrisóre, că „fiascul Congresului naţionalităţilor n'a provocat dĕbălare numai în partida ultraistă valahă, ci şi în închisórea de stat din Seghedin. Pe martirii-memorandiştĭ i-a amărît fórte mult împrejurarea, că planul lor mare de-a aduna sub o pălăriă pe Slovaci, Ruteni, Germanĭ, Sêrbĭ şi Românĭ, n'a succes“. Spune apoi cum Liga nu mai póte da banĭ, căcĭ nu are, cum Raţiu şi Lucaciu nu mai speră o reîntórcere spre bine şi cum se plâng, că nu se mai manifestă interes faţă cu ei. „Până acum prisonierii de stat — dice scrisórea din „Hazánk“ — nicĭ nu voiau se audă de planul, ca sĕ capete graţiare pe mileniu, acum însĕ se întorc către acest obiect cu fórte mare interes.“

—o—

Felicitărĭ. Cetim în „Telegraf. Rom.“ „Joi în 17 (29) August c. a fost diua onomastică a Escelenţei Sale D-lui archiepiscop şi metropolit *Miron Romanul*. Din acest incident diminéţa la órele 8 s'a serbat în biserica din cetate liturgiă împreunată cu obicînuitele rugăciunĭ de mulţămită. La 10 óre s'au presentat la Escelenţa Sa comisiunea administrativă a fundaţiunei „Gozsdu“, sub conducerea Preasânţiei Sale a D-lui episcop al Aradului *Ioan Meţianu*, şi l'a felicitat. La órele 11 asesorii consistorialĭ şi onoraţiorii din Sibiiu şi din apropierea Sibiiului s'au presentat la Escelenţa Sa sub conducerea asesorului consistorial Moise Lazar, felicitându-l din incidentul dilei onomastice“.

—o—

Din Blaşiu ni-se comunică, că d-l canonic *Micu*, care dilele trecute era sănĕtos şi luase parte la adunarea Asociaţiunei, acum este greu bolnav, scuipă sânge şi, peste tot, starea lui inspiră îngrijirĭ seriósе.

—o—

D-l Emil Picot, ilustrul profesor de limba română dela universitatea din Paris, a sosit de câte-va dile în Banat, pentru a lua informaţiunĭ necesare la publicarea unui op asupra tipografiei la Românĭ, pe care-l pregătesce pentru aniversarea de-o sută de anĭ a întemeierii şcólei speciale naţionale de limbĭ orientale din Paris. D-l Picot se află actualmente în împrejurimea Timişórei. De acolo va merge la Blaşiu pentru a căuta în bogatele archive de acolo documentele, de carĭ are trebuinţă. Dela Blaşiu, probabil, va veni şi la Braşov.

—o—

Mórtea a doi magnaţĭ ungurĭ. Foile unguresci jăluesc mult trecerea din viéţă a contelui Gabriel Karolyi şi a baronului Carol Huszár, cel dintâiu rĕposat în urma unei apoplexii de inimă la 31 August, ér cel de-al doilea la 30 August n. Amêndoi erau membri ai parlamentului ungar, Károlyi mai ales fiind bine cunoscut din întreruperile sale adese-orĭ fórte nimerite, când ţineau discursurĭ oratorii guvernamentalĭ. Contele Karolyi era şi un intim al lui Kossuth, care primea dela el pe fiă-care an câte 2000 fl. subvenţie. El era vehement în discursurile sale, ca un jacobin, şi în luptele politice statornic principiilor kossuthiste. Contele Karolyi şi-a primit educaţia în Paris, de unde reîntors în patrie a luat parte însĕmnată în viéţa publică de stat.

—o—

Peregrinagiu la S-ta mănăstire Hodoş-Bodrog. Cetim în „Biserica şi Scóla“: In diua adormirii maicii Domnului a perigrinat la S-ta mânăstire Hodoş-Bodrog în anul acesta mulţime mare de popor, spre a-se împărtăşi cu s-tele taine şi spre a asculta în acest sfânt locaş slujba d-deéscă. In presara s-tei sĕrbătorĭ s'a oficiat priveghere împreunată cu litie, la care a asistat mulţime mare de popor închinându-se lui D-deu şi edificându-se în simţul de pietate creştinéscă. Atât în ajunul sĕrbătorii, cât şi în diua sĕrbătorii s'a ţinut maslu şi s'a oficiat s-ta liturgie cu solemnitatea îndatinată, la care a asistat 8–10 mii de credincioşi, veniţĭ din tóte părţile eparchiei nóstre a Aradului. La s-ta liturgie ţinută în diua sĕrbătorii, unul dintre părinţii sfintei mănăstiri a ţinut cuvêntare ocasională, în care a accentuat însemnătatea pregrinagiului credincioşilor la s-tele locaşurĭ ridicate din vechime pentru alimentarea şi întărirea simţului de pietate creştinéscă. Cele ce le-am vĕdut cu acéstă ocasiune, ne întăresc în convingerea, că viu şi puternic este simţul de pietate creştinéscă în poporul şi inteligenţa bisericei ort. române.

—o—

„Dela Asociaţie“. Sub titlul acesta „Tribuna“ rectifică informaţia nóstră, că d-l N. *Cristea* ar fi şi el între membri suplenţĭ ai comitetului Asociaţiunei. „Noi scim, că d-l Dr. Eliă *Cristea*, secretarul cancelariei metropolitane, este ales membru suplent al acestui comitet“ dice „Tribuna“, după-ce cu litere sublineate constată cu óre-care fală „că d-l *Nic. Cristea nicĭ nu este membru al acestei reuniunĭ...*“ — Luăm spre sciinţă!

—o—

Complot (?) armenesc în Bucurescĭ. Acum câte-va dile consulul turc din capitală — dice „*Ţara*“ din Bucurescĭ — a primit o scrisóre purtând o iscălitură *Hasan Caramlău*, prin care i-se denunţă, că în Bucurescĭ esistă o societate secretă, avênd de preşedinte pe un armean *Vartasian*, domiciliat în str. Spătarului 42, care urzesce un complot în contra Sultanului. In urma acestei scrisorĭ, consulul turc imediat a anunţat poliţia capitalei despre acésta cu rugăminte de-a face tóte cercetările, alăturând şi scrisórea primită. Vartasian îndată a fost chemat la poliţia de siguranţă, interogat supus la perchisiţie şi din tóte aceste cercetărĭ nimic nu s'a putut afla despre complotul, de care era vorba. D-l Căpitan Gorgâneanu însĕ, cu ocasia perchesiţiunei făcute hârtiilor lui Vartasian, a vĕdut, că o hârtie avea o scrisóre, care sĕmĕna perfect cu cea din scrisórea denunţătóre. Acea hârtie era a unui d. *Wilhem Botoşăneanu*, din str. Epurilor Nr. 13, care era în corespondenţă comercială cu Vartasian. Botoşăneanu chemat la poliţie şi întrebat asupra asemănărei scrisului, dênsul la urmă a mărturisit, că scrisórea denunţătóre e făcută de dênsul cu scopul de a compromite pe Vartasian, cu care trăia în rivalitate. Astădĭ Vartasian e liber, ér Botoşănianu e încă deţinut.

—o—

Serbarea-Sedan în Austria. Din Graz se scrie, că din incidentul sĕrbării-Sedan în întrégă Stiria s'au arangeat marĭ festivităţĭ ierĭ şi adĭ. In Graz va fi adĭ o mare festivitate.

—o—

Esportul cerealelor în România Ministrul român P. Carp, mergênd în oraşul Brăila, a invitat la d-sa un însemnat numĕr din marii comercianţĭ şi esportatorĭ de grâne, precum şi morarii din localitate pentru a-se consulta împreună asupra mijlócelor de-a se înlesni esportul cerealelor şi al făinurilor. Cu toţii împreună au recunoscut trebuinţa absolută d'a se lărgi portul Brăila, situaţia actuală ne mai putând dura. In adevĕr, o mulţime de societăţĭ streine ocupă o mare parte din cheiŭ; acum regia

---

Cu un strigăt de turbare, el se repedĭ asupra amantului soţiei sale. Acesta se retrase repede, puse mâna în buzunar, scóse un revolver, dĕdŭ foc şi d-l Letord zăcea la pământ cu capul sdrobit. Când Marechal vĕdŭ, ce se întêmplase, sărĭ pe feréstră în grădină şi dispărŭ în întunerec.

Detunătura atrase pe servitorĭ, chiămară poliţia, dér dómna Letord refusă orĭ-ce informaţiune. Nicĭ judecătorul de instrucţiă nu fŭ în stare sĕ afle starea adevĕrată a faptului. Nenorocita femeiă repeta mereu vorbele absurde, că nu scie şi n'a vĕdut nimic. Ea se încurcă în contra-dicerĭ, aşa încât judecătorul de instrucţiă veni la ideia, că ea însă-şĭ şi-a ucis bărbatul. El rĕmase în acéstă ideiă şi căuta sĕ o sprijinéscă prin motive fantastice. Femeia şi-a ucis bărbatul, pentru-ca sĕ-l impedece a rĕsturna testamentul făcut în favórea ei, séu că ea a voit sĕ incasseze suma de asigurare la cas de mórte, — el inventă o istoriă îngrozitóre, fără ca sĕ-i pese, că la locul faptului nu s'a găsit nicĭ un revolver, şi că femeia nu avusese timp sĕ ascundă, séu sĕ facă sĕ dispară arma ucigaşă.

(Va urma.)

monopolurilor a ocupat şi ea un loc însemnat pentru vapórele sale de pasageri, şi de sigur va trebui sĕ ocupe în curênd un loc şi mai mare. S'a aflat decĭ, că este de urgenţă absolută de a-se mări portul, care se va pune în directă comunicaţie telegrafică şi telefonică cu Bucurescii şi alte oraşe importante.

—o—

Din Romos ni-se scrie: La alegerea de deputat pentru universitatea săsésca, ţinută la noi în 29 August n. c., s'a ales d-l *Laurian Bercianu* contra d-lui Dr. Silviu Moldovan.

—o—

Cununiă. D-l *Dr. Stefan Pop*, advocat în Arad, şi d-ra *Eugenia Macaveiu* din Abrud, se vor cununa Sâmbătă, 7 Septemvre n., în biserica română gr. cat. din Abrud. — Sincere felicitărĭ tinerei părechĭ!

—o—

Recolta în 1895. In Statele-Unite, ţéra care aruncă pe piéţă cele mai marĭ cantităţĭ de cereale, recolta de grâu şi de secară a fost mai slabă anul acesta decât anul trecut; grâul mai puţin cu 70,000.000 de bushele, ér secara cu 5,250.000 de busehele. Canada dă însĕ un plus de 19 000.000 de bushele de grâu, ceea-ce reduce diferenţa în minus pentru America de Nord la 41 milióne de bushele. Recolta Americei de Sud nu póte influenţa mult piaţa actualmente, căcĭ secerişul se face acolo în Ianuarie şi Februarie. Pe de altă parte, America de Nord n'are reserve marĭ de cereale din anii trecuţĭ. Ce privesce situaţia în Europa, în Francia şi în Germania, producţia grâului e cu puţin sub mijlocie, în Elveţia slabă, în Italia de tot slabă şi în Belgia mijlocie. In Austria şi în Ungaria situaţia e prea puţin de-asupra mijlocie, pe când în România este bună. Prin urmare Francia, Germania, Italia, Elveţia şi Anglia au nevoie de o cantitate de grâu ceva mai mare, ca în anu trecut. Germania, care cumpĕră cea mai multă secară, are o recoltă mai slabă, decât anul trecut. Acéstă fiind situaţia, Statele-Unite ne-putĕnd esporta cât în anul trecut, Europa industrială pare decĭ, că are nevoie de o cantitate de cereale mult mai mare anul acesta. In acéstă socotélă nu intră orzul şi ovĕsul, carĭ s'au făcut bine în tóte ţĕrile, afară de Ungaria şi România, unde recolta lor a fost mai slabă anul acesta. Décă considerăm însĕ faptul, că Francia are reserve marĭ, din pricină, că negustorii de grâne s'au grăbit sĕ cumpere grâne pe mai multĭ anĭ, pentru a nu suferi de taxele vamale prea urcate, pe carĭ le-a pus guvernul de acolo, se póte prevedé, că trebuinţa va fi anul acesta mijlocie în Europa occidentală, mai mare în Germania şi Italia, slabă pentru Francia şi Belgia, mijlocie pentru Anglia.

—o—

Corul bisericei gr. or. din Deva va da un concert în Hunedóra, Duminecă, 8 Septemvre n. c. Venitul curat este destinat: jumĕtate pentru fondul corului, jumĕtate pentru biserica gr.-or. din Hunedóra. In Dumineca concertului, diminéţa la 9 óre va cânta corul s. liturgie în biserica gr.-or. din Hunedóra, composiţia d-lui George Dima. Intrarea de persónă 50 cr., de familia până la 3 membri 1 fl. 20 cr. Inceputul precis la 7 óre séra. După concert, petrecere cu joc. Suprasolvirile se achită în ḑiare.

—o—

La demonstraţiunile kossuthiste. Se scie, că cu ocasiunea îmormêntărei lui Ludovic Kossuth, o cétă mare de tinerĭ „Cavalerĭ" maghiarĭ arangiară demonstraţiunĭ contra operei ungare, care n'a arborat stêgul negru. Tribunalul osêndise pe şese dintre demonstranţĭ la câte două lunĭ, pe treĭ la câte o lună, pe doĭ la câte două sĕptĕmânĭ, temniţă ordinară. Acum tabla întărĭ sentinţa tribunalului.

—o—

Din Alba-Iulia. Suntem rugaţĭ a atrage atenţiunea publicului român asupra otelului d-lui Rudolf *Degro*, care pe lângă mâncărĭ şi beuturĭ bune, preţurĭ moderate şi serviciu prompt, a îngrijit tot-odată, ca publicul român sĕ fiă servit în limba română, avênd la disposiţiă şi ḑiare naţionale românescĭ.

Din Bucovina.

— August 1895.

Un flagel, frate bun cu clica, care aduse rĕutate asupra bietului popor român din Bucovina, este *patima beţiei*. Inteleginţa a avut şi are supĕrărĭ din partea clicei; ţĕrănimea, talpa ţĕrii însĕ n'a putut face nicĭ un progres din causa beţiei, şi écă de ce poporul român din Bucovina merge calea racului, şi încă cum?

Pe când era poporul român iobag, pe timpul boerescului, boerimea nóstră îşĭ arogase dreptul, ca preotul sĕ nu cunune pe cine-va de nu va aduce scrisóre, c'a *cumpĕrat câte-va vedre de rachiu dela orândariu*. Şi orândariu Iţic era un evreu galiţian, adus de către boerul, ca sĕ ţină în întunerec pe sĕrmana opincă română, otrăvindu-o cu rachiu, ca în vecĭ sĕ nu se gândéscă la ceva mai bun, decât numai la sapă şi la lucrul boeresc.

Triste timpurĭ, carĭ în parte sunt şi de present.

Adĭ boerul de-odată nu mai este stăpân, ci Iţic, el conduce trebile satului şi Ruchlă este boeriţa. Ei au cumpĕrat şi cumpĕră moşii românescĭ, dér de ginó tot nu sĕ lasă, sciind că acesta e isvorul mestecat de a-se îmbogăţi. Şincarii evrei, aceştĭ pionerĭ ai culturei galiţiene, lucrase aşa de bine, încât poporul român dela anul 1848 până la anul 1866 devenise la sapă de lemn. Cam în acest timp îşĭ pierduse şi boerimea română cele mai multe moşii.

La anul 1868, devenind ţĕranul stăpân pe petecul sĕu de pĕmênt şi avênd drept de a-l vinde, falce după falce încăpuse în mânele orândarilor şi a cămătarilor. Ne trimese Galiţia, *spre a salva acest petec de pĕmênt*, şi o bancă, care de la parale chioriş şi se intabula pe averea românéscă. Rachiul şi banca se însoţise, ca sĕ stérpéscă orĭ-ce suflare românéscă din acéstă ţĕrişóră, şi au avut succes.

Pe la anul 1866 se înspăimântase şi guvernul ţĕrii de sĕrăcia poporului, aşa că prin emisul dto 31 Martie 1866 Nr. 888 pres. 15 Iulie 1866 Nr. 9294 şi 7 August 1866 Nr. 10,345 rógă pe consistoriul din Cernăuţĭ, ca poporul sĕ se abţie de la beţiă. Consistoriul *de atuncea*, prin circularile dto 31 Iul. (12) August 1865 Nr. 3446, 7 (19) Ap. 1866 Nr. 1640, 9 (21) Ap. 1866 Nr. 3445, 28 Oct. (9) Noem. 1866 Nr. 3782 ordonéză strict, ca preoţimea sĕ lucre, ca starea poporului sĕ se îmbunătăţéscă.

Ce ispravă a făcut, n'am aflat însĕ nicăirĭ. Atâta este sciut, că şi la preotul nu venia ţĕranul cu mâna gólă: îĭ aducea o ocuşóră, aşa că cu vedrele de rachiu se aflau în cămara părintelui, pare că era o propinaţie. Nu era clacă la părintele sĕ nu se sugă câte-va vedre de rachiu, fiă la prăşit, cosit, cărat şi desfăcut. Adĭ de când preoţimea cea tînără lucră contra rachiului, stau balercele celor bĕtrânĭ deşerte şi sunt pe cale de risipă!

Sugeau ómenii la rachiu mai dihai de cât la miere, şi spăriându-se împĕrăţia la 16 Iulie 1877 făcu lege contra beţiei, dér sciţĭ, numai pe hârtie. Ajunse lucru la atâta, că şi consiliul scolar al ţĕrii, prin nota dto 1 Dec. 1875 Nr. 1794, rugase pe Consistoriu, ca sĕ lucre contra rachiului, de óre ce stagnéză scóla. — Şi ce s'a făcut?...

Au bĕut ómenii, de-au bĕut şi cămaşa, şi-ar fi bĕut şi piciórele lui Christos, nu alta. Şi cum n'or bea, când biserica li-era clătinată de vênt, pĕreţii plinĭ de gaure, ér *crâşma palat împĕrătesc* făcută pe spesele fondului religionar. Câtă ironie din partea stăpânirei, cum căutară a slei fondul, ca religiunea ortodoxă sĕ fiă alungată din ţĕră; ast-fel se împlinise hărăzirea fondatorilor, carĭ dăruise moşiele pentru bisericĭ şi nu pentru cârşme! Mergeţĭ din sat în sat şi veţĭ afla pe moşiele fondului religionar cârşme mĕreţe cu grajde şi stodole, şi întrebaţĭ de casa preoţéscă, şi vi se va arĕta într'o gârlă o colibă, póte nu mai bună decât a ţĕranului; de biserică mi-i ruşine sĕ vorbesc. Sunt şi esceptiunĭ, carĭ le putem numĕra pe degete, şi mĕ tem, că ni-or mai rĕmâné degete.

Cam pe la anul 1892 se audia o mişcare. Poporul aruncat din casa părintéscă începu a se incumenţi, şi G. Bocca preotul dela Mahala făcu inceputul. Era preot eşit din sînul poporului, îĭ cunoscea chinul şi durerile şi începu a predica contra beţiei. A avut multe de-a suferi din partea preotului bĕtrân, care nu voia, ca acesta sĕ predice contra beţiei. A fost o harţă grozavă şi s'au tras şi pe la icóne, dér fiind preotul bĕtrân ném cu metropolitul, a avut el dreptate la Consistoriu, nu însĕ înaintea forului bucovinén.

Inainte se temeau preoţii a predica contra rachiului, tot aşa cum fac unii şi astăḑĭ, şi mai ales prin parochiele private, unde boerul ţine propinaţia în sat. In aceste parochii încă nu se predică contra beţiei, ca sĕ nu se supere boerul, ér unde-i preotul la locul sĕu, nu caută la propinaţia boerului.

Inceputul s'a făcut şi multĭ preoţĭ cu inimă românéscă îi urmară, şi anume: unii lucrau la predice şi le publicau în „Candela", precum se póte vedé: A. Bocca, R. Borgănan, D. Dan, O. Dlujanschi, T. Hacman, T. Gramatovicĭ, G. Pauliuc, V. Zaharescu, care în Nr. 6 al „Candelei" 1894 pag. 334 amintesce despre prorocul din Mahala; alţii făceau ispravă, că sate întregĭ se lĕpădau de beţie, şi cârşmarii îşĭ luase blendele, precum o făcu păr. I. Dorofteiŭ în Văscăuţĭ şi I. Popovicĭ în Ipotescĭ.

(Va urma.)

Scirĭ telegrafice.

Budapesta, 2 Septemvre. Conferenţa episcopilor s'a finit ierĭ, şi s'a luat hotărîrea de-a da *două pastorale: una către mirenĭ şi alta către preoţĭ.*

Madrid, 2 Septemvre. Se ḑice, că *Don Carlos* sĕ fi renunţat la drepturile sale la tronul spaniol, în favorul fiului sĕu *Jayme*.

DIVERSE.

Divorţ cu trenul fulger. La Minnesota nu se póte plânge lumea de încetinéla proceselor de divorţ, judecând din modul cum a fost resolvată o causă de acéstă natură la Spring-Valley. O damă, Taylor, judecându-se în divorţ, se dusese cu advocatul şi martorii séi în ḑiua fixată pentru proces. In momentul, în care era sĕ vie la ordinea ḑilei, judecătorul primi o depeşă, prin care era trimes de urgenţă într'un oraş vecin. Ce sĕ facă? Nu se putea obliga reclamata sĕ facă încă-odată călĕtoria din Lacrosse, unde ea se stabilise; şi cu tóte acestea timpul grăbea şi trenul trebuia sĕ plece. Judecătorul avù atuncĭ o ideie genială: el invită pe tótă lumea sĕ-l urmeze şi étă pe uşier, grefier, d-na Taylor, advocatul şi martorii eĭ, că se urcă în vagon cu magistratul. Indată-ce trenul a fost pus în mişcare, audienţa începu în acest pretoriu de un nou gen, şi când, la 7 mile mai departe, trenul se opri la staţia Wichoff, procesul era terminat şi judecătorul remise d-nei Taylor o sentinţă în bună şi legală formă, prin care 'i acorda divorţul.

O nouĕ sciinţă. Noi deosebim cu multă greutate un Negru sĕu un Chinez de un alt Negru sĕu alt Chinez. Acésta provine din lipsa de obicĭnuinţă. Se pare, că e tot aşa şi cu animalele, şi că fiă-care tigru sĕu leu are trăsurile fisionomiei sale. Ast-fel este cel puţin părerea unui sculptor de animale, d. Alden, care a petrecut multĭ anĭ, urmărind ici-colo menagerii şi care a căpĕtat ast-fel o mare familiaritate cu fiarele. D. Alden afirmă, că nu numai obrazul unui tigru nu seménă cu al altuia, dér el esprimă emoţiunĭ variate tot cu atâta claritate, ca şi o faţă de om. După obrazul unei fiare i-se póte cunósce şi caracterul. Ast-fel un îmblânḑitor la prima vedere, scie din isvor sigur, décă animalul este susceptibil de educaţie sĕu nu. Intre altele, când se trăesce în intimitatea tigrilor sĕu a leilor, se învaţă a-se cunósce în orĭ-ce moment, prin formele creţurilor de pe obraz, care este starea lor de umóre sĕu spirit, décă ei sunt veselĭ, melancolicĭ, satisfăcuţĭ sĕu nemulţumiţĭ. Se vede ast-fel, că o mulţime de circumstanţe esteriore au o mare influenţă asupra disposiţiei lor, în particular temperatura şi lumina. Acésta este o nouĕ sciinţă de adăogat la chiromantie, la grafologie, la frenologie: caracterul leilor şi tigrilor după creţurile de pe faţă.

Centenarii. Cetim într'o gazetă francesă o statistică a „fericiţilor", carĭ şi-au însemnat trecerea lor prin lume printr'o... viéţă lungă. Diarul frances spune, că, după o statistică, sunt în Francia 213 centenarĭ, dintre carĭ numai 66 bărbaţĭ, ér 147 femeĭ. Cifrele acestea, ḑice ḑiarul din vorbă, îşĭ au importanţa pe câtă vreme omul se plânge într'una de scurta durată a vieţei lui, când el este unul dintre creaturile a căror viéţă e cea mai lungă. Numai câte-va animale ating o vîrstă aşa de înaintată, şi acestea sunt esceptiunĭ rare. Aşa avem elefantul, care trăesce dela o sută cincĭ-ḑecĭ până la două sute de anĭ; balena, care, după Cuvier, trece câte odată vîrsta de o miie de anĭ; apoi vulturul şi încă câte-va a căror viéţă e mai lungă adesea, decât o sută de anĭ. In Francia, departamentele Senei şi Nord s'au distins prin faptul, că ne-au dat esemplele cele mai remarcabile de longevitate. Nu e multă vreme, de când s'au celebrat la Leers nunţile de aur a şése părechĭ, carĭ numĕrau la un loc 921 anĭ şi al căror număr de descendenţĭ — copii, nepoţĭ şi strănepoţĭ — era de 450. La Rocroi, s'a aflat de asemenea despre esistenţa unuia dintre rarii supra-vieţuitorĭ ai marei armate, care a luptat, ca caporal în bătălia dela Smolensk, şi care a atins vîrsta de o sută de anĭ la 29 Iulie c. Anul trecut, municipalitatea din Bourgoury (Nord) sĕrbătoria pe unul din concetăţenĭ, Maximilian Vandenbroucque, peste a cărui viéţă trecuseră o sută şi una de ernĭ. Printre medaliaţii dela Sainte-Hélène, carĭ vieţuesc încă, unul din ei, în vîrstă de o sută şi trei anĭ, este de şéi-ḑecĭ şi opt de anĭ paznic câmpenesc la Grant-Fayt (Nord), comuna sa natală.

Cursul pietei Brasov.

Din 2 Septemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.56	Vênd.	9.58
Argint român.	Cump.	9.50	Vênd.	9.55
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.58	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump.	5.63	Vênd.	5.68
Ruble rusescĭ	Cump.	128.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.83	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 August 1895.

Renta ung. de aur 4%	122.60
Renta de corone ung. 4% . . .	100.—
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	124.25
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	103.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.20
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	147.—
Renta de hârtie austr.	101 10
Renta de argint austr.	101 30
Renta de aur austr.	122.58
Losurĭ din 1860	154.50
Acţii de ale Băncei austro ungară.	1067.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	491.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	409.—
Napoleondorĭ.	$9.59^1/_2$
Mărcĭ imperiale germane . . .	$59.07^1/_2$
London vista	120.85
Paris vista	$47.82^1/_2$
Rente de corone austr. 4%. . .	101.35
Note italiene.	45.70

N-rul **10670**—1895

Publicaţie.

Asupra predărei lucrărilor preliminate cu 2034 fl. 91 cr. v. a. referitóre la **întroducerea conducerei de apă** prin sulinare de pămênt din canalul stradei prundului prin strada orfanilor, prin strada gimnasticei, strada nouĕ de sus, uliciόra lăcătuşilor până la canalul deschis din strada castelului se va ţiné **Joi în 12 Septemvre a. c.** la oficiul orăşenesc economic o pertractare scripturistică de oferte.

Reflectanţii au de a-şĭ ascerne cel mult până în **12 Septemvre a. c. la prânḑ 12 óre**, în mânile substitutului de primar, senatorului Carol Jacobi, ofertele scripturistice provĕḑute cu timbru de 50 cr. şi cu un vadiu de 100 fl.

Oferentul are de a aminti în ofertul sĕu, provĕḑut cu propria subscriere şi cu amintirea locuinţei atât în cifre cât şi în litere, scăḑĕmêntul procentual din amintita sumă preliminată. Totdeodată are sĕ conţină ofertul declaraţiunea, că oferentului 'i sunt cunoscute condiţiunile de otert şi acele contractuale şi că se supune lor.

Aceste condiţiunĭ, precum şi planul şi preliminarul de oferte se pot până în ḑiua pertractărei de oferte esamina în decursul órelor de oficiu la oficiul economic orăşenesc.

Braşov, 30 August 1895.

657,1—2. **Magistratul orăşĕnesc.**

Nr. **9616**—1895.

PUBLICAŢIUNE.

In următórele părţĭ de pădure **se vînd pe cale de oferte** următórele cantităţĭ de lemne de ştejariu: In aşa numitul Weitengrund esploatarea pro 1894 606 metri. In aşa numitul Weitengrund exploatarea pro 1895 2988 metri. In aşa numitul Hattertgrund exploatarea pro 1895 508 metri. La olaltă 4102 metri. Ofertele, provĕḑute cu timbru de 50 cr. şi cu un vadiu de 5% din suma oferală, se pot estinde séu asupra întregei cantităţi, séu asupra singuraticelor cantităţĭ din locurile de pădure amintite, în fine au de-a conţiné declaraţiunea, că oferentului 'i sunt cunoscute condiţiunile de oferte şi că se supune lor.

Aceste condiţiunĭ se află la oficiul orăşenesc forestieral dela 7—1 óră, spre esaminare din partea fiăcărui. Ofertele, carĭ afară de aceea au ca sĕ conţină numele şi locuinţa oferentului, sunt de a-se aşterne cel mult **până în 6 Septemvre a. c. la 12 óre la prânz D-lui substitut de primar Carol Jacobi,** la care tot în aceeaşĭ ḑi după prânz la 4 óre se va ţinea pertractarea de oferte.

Braşov, 13 August 1895.

763,3—3 **Magistratul orăşenesc.**

Nr. **9616**—1895.

PUBLICAŢIUNE.

In următórele părţĭ de pădure, nemijlocit limitante cu oraşul, se dau pe cale de oferte următórele esploatărĭ de lemne de stejariu pro 1895:

1. In aşa numitul Sfaffer Weber-eck 365 bucăţĭ cu 144.540 m.³
2. „ Szekérut 473 buc. cu . . . . . 255.248 „
3. „ Weitengrund 618 bucăţĭ cu . . . 424.412 „
4. „ Hattertgrund 93 bucăţĭ cu . . . . 66.090 „
5. Inparţela ştejarilor 33 bucăţĭ cu . . . 17.701 „
6. In Scurta putredă 25 bucăţĭ cu . . . 14.940 „

Laolaltă 1607 buc. cu 922.931 m.³

Ofertele se pot estinde atât asupra întregului, cât şi asupra singuraticelor părţĭ de pădure; au de a fi provĕḑute cu un timbru de 50 cr. şi cu dechieraţiunea, cum-că oferentului 'i sunt cunoscute condiţiunile, aflătóre la oficiul forestieral orăşenesc, şi că oferentul se supune lor.

Oferentul este de-a se provedé cu un vadiu de 5% din suma oferită. Ofertele, carĭ au de-a conţinea numele şi locuinţa oferentului, au de a se aşterne până în 6 Septemvre a. c. la prânḑ 12 óre domnului substitut de primariu Carol Jacobi. Pertractarea de oferte se ţine în aceeaşĭ ḑi la 4 óre după prânz.

Braşov, 13 August 1895.

764,3—3 **Magistratul orăşenesc.**

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ român expr.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren accel.	Tren de persón.	Tren român expr.	Trenu de persón.
10 —	8.05	8.05	8 05	2 15	pl.	Viena . . .	sos.	3.—	1 55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	1.55	5.45	9.15		Budapesta		5.45	7.25	7.—	1.50	8.10
11.31	4 23	3.56	9.27	11.12		Szolnok . .		2.29	5.23	3.50	11.44	4.43
2.—	5.55		11 53	12.55		P. Ladány . .		12.05	3.46	1.21	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.12	sos.	Oradea-mare .	pl.		2.26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15		2.16	2.20	pl.		sos.		2.19	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43		3 03	2.50		Mezö Telegd .			1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3 26		Rév			1.26	9.30	7.48	10.13
5.43			4 06			Bratca . . .				9.10		9.50
6.32	9.07		4.53	4 17		Ciucia . . .		5.40	12.47	8.31	7.08	9.19
7.16	9.37		5.32	4.50		B.-Huiedin		4.52	12.17	7.53	6.39	8.37
8.07			6.24			Ghârbău . .		2.55		6.53		7.37
8 34	10 37		6 59	5 55	sos.	Cluşiu . . .	pl.	2.—	11.01	6 14	5.25	7.—
8.49			8 40	6.11	pl.		sos.	5.45	10 45		4.48	6.45
9.06			9.08	6.27		Apahida . .		5.18			4.23	6.27
10.14			10 40	7.27		Ghiriş . . .		3.53	9.23		3.—	5.21
10.32			11.25	7.50		Cucerdea . .		3.06	8.49		2.00	4.47
10.59			11 54			Uioara . . .		2.48			2.—	4.31
11.07			12.04			Vinţul de sus		2.40			1.51	4.24
11.31			12.34	8.17		Aiud . . .		2.11	8 23		1.23	4.03
11.48			1.—	8 33	sos.	Teiuş . . .	pl.	1.45	8.06		12.54	3.42
12.25		11.40	1 40	8.38	pl.		sos.	1.10	7 59			2.49
12.52		11.55	2.17			Creciunel . .		12.39				2.24
1.06			2.35	9 09		Blaşiu . . .		12.24	7 30			2.10
1.37			3.14			Micăsasa . .		11.48				1.38
1.52		1.—	3.34	9.42	sos.	Copşa-mică .	pl.	11.29	6 56			1.18
2.13		1.02	3 49	9.44	pl.		sos.	11.14	6 54			1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaş . . .		10.55	6.41			12.46
3 04		1.39	4 48	10 22		Elisabetopol .		10.21	6 20			12.16
3.47		2.13	5 27	10.51		Sighişóra . .		9.42	5.53			11.39
4.09		2.28	6 10	11.12		Haşfalĕu . .		9.13	5.33			11.17
5 34		3.30	7.50	12.26		Homorod . .		7.45	4 27			10.02
6.12			8.30	12.58		Agoştonfalva .		7.03	3.53			9.22
6.41		4.16	9.03	1.15		Apaţa . . .		6.36	3.37			8.57
7.16			9.38	1.34		Feldióra . .		5.58	3 16			8.23
8.—		5.07	10.25	2.09	sos.	Braşov . . .	pl.	5.08	2.45			7.43
	11.—	5.14		2 19	pl.		sos.	7.01	2.18		10.26	7.01
	12.26	5 59		3.01		Timiş . . .		6 —	1 42		9.39	6.—
	1 11	6 29		3.31		Predeal . .		5 11	1.12		9.12	5.11
	8 30	11.25		9.30	sos.	Bucuresci . .	pl.		8.35		5.35	

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.[illegible]5	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoşŭ . . .		7.03	1.58	7.43	12.32
5.07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oşorheiu . .	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.	5.18	9.25	5.04	10 —
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs. .	pl.	3.50	7.49	3.25	8:25

Ghirişŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11.—	4.—	10.19	Ghiriş	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.39	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	11.34	7.10	pl.	Copşa mică .	sos.	9.34	6.20	12.35
3.57	1.03	8.59		Ocna . . .		8.11	5.12	11.01
4.19	1.25	9.15	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	4.49	10.36
4 36	1.46		pl.		sos.	7.28		8.33
6.16	3.31			Avrig . . .		6.02		6.54
8.42	6.08		sos.	Făgăraş . .	pl.	3.28		4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.29	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zĕrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	9.15	Braşov	7.36	1.29	8.31
10.28	6.36	10.35	Zĕrneştĭ	6.06	12.05	7.20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	
7 07	1.01		Ţagu-Budatelicŭ . . .		4.15	
9.59	4.55		Bistriţa		1.16	

Arad — Timişóra

6.20	11.30	5.-	Aradŭ	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timişóra	8.20	1.12	8.15

Careii-marĭ — Zelău

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	4.15	Careii-marĭ . .	9.06	7.—
10.17	9.18	Zelău	4.20	3.01

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3.22	11.08	Sighişóra . . .	9.51	5.32
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.